

УДК 343.121.4

DOI 10.37749/2308-9636-2020-3(207)-4

І. М. Бігунець,

аспірантка кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ України

ОДЕРЖАННЯ ДОКАЗІВ НА ТЕРИТОРІЇ ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ПРАВОВІ МОЖЛИВОСТІ АДВОКАТА-ЗАХИСНИКА

У вітчизняній кримінально-процесуальній практиці часто трапляються випадки, коли кримінальні провадження, порушені на території України, потребують отримання доказів від певних органів і установ на території інших держав. У зв'язку з цим у статті досліджуються повноваження адвоката-захисника щодо одержання доказів на території іноземної держави в контексті міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

Сформульовано пропозиції про необхідність внесення доповнень до законодавства України в частині забезпечення адвокатів дієвою правовою можливістю щодо одержання доказів на території іноземної держави в рамках міжнародного співробітництва та щодо важливості й актуальності прийняття відповідних міжнародних правових документів, які сприятимуть реалізації повноважень сторони захисту під час збирання доказів у контексті міжнародних відносин по розслідуванню кримінальних проваджень.

Ключові слова: повноваження адвоката-захисника, одержання доказів на території іноземної держави, міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Основна мета статті — науково-теоретичний аналіз окремих аспектів нормативного та практичного здійснення адвокатами-захисниками своїх повноважень щодо одержання доказів на території іноземної держави в контексті міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Також у статті аналізуються окремі правові норми вітчизняних законодавчих актів і міжнародних договорів та угод, якими регулюється порядок здійснення адвокатами повноважень захисту, в тому числі в контексті міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

Сучасні глобалізаційні процеси, які активно відбуваються в усіх без винятку сферах життя, а також зростання кількості протиправних, злочинних діянь,

що інколи виходять за межі однієї країни, зумовлюють необхідність застосування дієвих заходів міжнародного співробітництва у вказаному напрямі.

Дана сфера потребує детальних досліджень, адже існує необхідність у деталізації законодавчих положень, розробленні відповідних криміналістичних рекомендацій [1].

До того ж сучасна вітчизняна кримінально-процесуальна практика часто зустрічається з випадками, коли кримінальні провадження, порушені на території України, потребують отримання доказів від певних органів і установ, що знаходяться на території інших держав.

Чинний Кримінальний процесуальний кодекс України (далі — КПК України) містить у своїй структурі цілий роз-

діл «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження». При цьому в переліку термінів, визначення яких наведено у ст. 541 КПК України, відсутня дефініція поняття міжнародного співробітництва в рамках кримінального провадження. Водночас у ст. 542 КПК України «Обсяг міжнародного співробітництва під час кримінального провадження» вказано, що міжнародне співробітництво під час кримінального провадження полягає у вжитті необхідних заходів з метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб, перейняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб та виконання вироків. Міжнародним договором України можуть бути передбачені інші, ніж у цьому Кодексі, форми співробітництва під час кримінального провадження [2].

Зі змісту обсягу ст. 542 КПК України випливає, що обсяг міжнародного співробітництва під час кримінального провадження першочергово включає в себе вжиття необхідних заходів з метою надання міжнародної правової допомоги, яка має здійснюватися відповідними, визначеними законом та міжнародними угодами шляхами (вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видача/ тимчасова передача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, перейняття кримінального переслідування).

У свою чергу під терміном «міжнародна правова допомога» розуміється проведення компетентними органами однієї держави процесуальних дій, виконання яких необхідне для досудового розслідування, судового розгляду або для виконання вироку, ухваленого судом іншої держави або міжнародною судовою установою (п. 1 ч. 1 ст. 541 КПК України) [2]. Із законодавчо закріпленого визначення цього терміна вбачається, що дійовими особами по проведенню процесуальних дій у сфері міжнародного співробітництва виступають «компетентні органи однієї держави».

У п. 7 ч. 1 ст. 541 КПК України визначено, що компетентний орган — це орган, що здійснює кримінальне провадження, який звертається із запитом згідно з цим розділом або який забезпечує виконання запиту про надання міжнародної правової допомоги [2]. Виходячи зі змісту цієї статті, бачимо, що законодавець визначив суб'єктний склад учасників проведення міжнародної правової допомоги у кримінально-правовій галузі, включивши сюди лише «компетентні органи відповідної держави». З одного боку, дане поняття відповідає тим, які вивчаються та аналізуються в інших джерелах наукової теорії.

Так, наприклад М. В. Буроменський зазначає, що міжнародна правова допомога є офіційною діяльністю державних органів, яка здійснюється на підставі міжнародних договорів. Випадки надання міжнародної правової допомоги без укладання договорів є рідкісними та пов'язані з прийняттям рішення у конкретній справі на рівні центрального органу виконавчої влади. Договори про правову допомогу забезпечують найбільш повне здійснення національної юрисдикції й уникнення конфлікту юрисдикцій — саме з цією метою держави їх укладають. Останнім часом з появою міжнародних судових органів міжнародні договори можуть передбачати можливість надання правової допомоги для здійснення міжнародної кримінальної юрисдикції [3].

З точки зору публічного підходу до визначення даного поняття наведено є правильним і широко використовується в публічно-правових відносинах. Це пояснюється тим, що в сучасному міжнародному та національному праві міжнародна правова допомога, в тому числі й у кримінальних справах, є предметом правового регулювання низки двосторонніх і багатосторонніх договорів, міжнародно-правових актів, які регламентують обсяг правової допомоги.

Існують й інші доктринальні визначення поняття «міжнародна правова допомога», серед яких варто акцентувати на визначенні міжнародної правової до-

помоги у кримінальному процесі як врегульованої чинними для України міжнародно-правовими актами та кримінально-процесуальним законодавством України діяльності компетентних органів України, що полягає у зверненні до установ іноземної держави з проханням вчинити конкретні дії чи в здійсненні в Україні на їх прохання дій, що покликані сприяти розслідуванню, розгляду чи вирішенню кримінальної справи, а також виконанню судових рішень [4, с. 6].

Слід зазначити, що хоча міжнародні договори про співпрацю у сфері розслідування кримінальних справ по-різному визначають порядок взаємодії, проте вони забезпечують можливість для компетентних органів відповідних держав для реалізації необхідних процесуальних дій з метою належного проведення розслідувань кримінальних справ та встановлення істини в них.

Наприклад, згідно зі ст. 3 Європейської конвенції про взаємну допомогу в кримінальних справах 1959 р. «Запитувана сторона виконує, у передбачений її законодавством спосіб, будь-які судові доручення, які стосуються кримінальної справи і які надсилаються їй судовими властями запитуючої Сторони з метою забезпечення свідоцьких показань або передачі документів, які являють собою речові докази, матеріалів судової справи або документів» [5, с. 114—115].

Відповідно до ст. 6 Мінської конвенції 1993 р. з Протоколом 1997 р. «Договірні Сторони надають одна одній правову допомогу шляхом виконання процесуальних та інших дій, передбачених законодавством запитуваної Договірної Сторони, зокрема: складання та пересилки документів, проведення оглядів, обшуків, вилучення та передачі речових доказів, проведення експертизи, допиту сторін, третіх осіб, підозрюваних, обвинувачених, потерпілих, свідків, експертів, розшуку осіб, здійснення кримінального переслідування, видачі осіб для їх притягнення до кримінальної відповідальності або приведення вироку до виконання, визнання та виконання судових рішень у цивільних справах, вироків у

частині виконання цивільного позову, виконавчих написів, а також шляхом вручення документів» [6, с. 463—497].

Вище наведено приклади міжнародно-правових документів, які є багатосторонніми та покликані забезпечувати ефективне регулювання міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Також існують двосторонні міжнародно-правові угоди, які також визначають і розмежовують повноваження кожної зі сторін такої угоди, в рамках проведення розслідування кримінальних справ.

На сьогодні в Україні налічується 61 угода про міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Варто також зазначити, що вказані угоди регулюють різні аспекти співпраці. Деякі з них визначають порядок та умови взаємодії в цивільних та кримінальних справах. Інші забезпечують правовий порядок співпраці під час передачі осіб (тимчасово затриманих, засуджених, тих, що перебувають у розшуку). Також є міжнародні договори, якими врегульовано умови співпраці у сфері кримінальної юстиції. Повний перелік усіх діючих на сьогодні двосторонніх міжнародних договорів у кримінально-правовій сфері розміщено на офіційному сайті Міністерства юстиції України [7].

Отже, на підставі викладеного можна сміливо констатувати той факт, що публічно-правова сфера співробітництва на рівні держав за участю їх уповноважених компетентних органів достатньо регламентована та зрозуміла й законодавчо визначені схеми співпраці активно використовуються на практиці. Однак, розглядаючи питання міжнародного співробітництва в контексті надання правової (правничої) допомоги в кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування з позиції адвоката-захисника, виникають певні дискусійні питання, які потребують ретельного аналізу та відповідей.

Так, зокрема, потрібно з'ясувати, в якому порядку адвокат-захисник може виступати повністю самостійним суб'єктом (учасником) міжнародної правової

допомоги (в рамках реалізації повноважень захисту), зокрема в питанні збирання доказів на території іноземної держави в результаті здійснення міжнародного співробітництва.

У ч. 2 ст. 91 КПК України наведено визначення поняття доказування, яке реалізується через збирання, перевірку та оцінку доказів. Таким чином, збирання доказів у кримінальному процесі є першим етапом процесу доказування, в ході якого формується доказова база, що пізніше підлягатиме перевірці, оцінці та використанню для реалізації завдань, визначених у ст. 2 КПК України. Тому можливості використання доказової інформації на стадії досудового розслідування великою мірою залежать від ефективного, оперативного, якісного збирання доказів, проведеного відповідно до вимог процесуального законодавства [8, с. 238].

Процедура збирання доказів може також здійснюватися і на території іноземної держави в рамках здійснення міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Однак такий спосіб збирання доказів має свої складнощі. Це пояснюється відмінностями й особливостями кримінально-процесуальних форм різних країн, особливостями налагодження співпраці між різними органами та службами, які часто володіють неоднаковим колом повноважень, наявністю суттєвих відмінностей у процедурних правилах [8, с. 241].

Вважаємо, що вищезазначене твердження є цілком правильним і обґрунтованим. Більше того, розуміємо, що збирання доказів адвокатом на території іноземної держави є набагато складнішою процедурою. На нашу думку, це в першу чергу пов'язано з тим, що хоча законодавчо адвокат наділяється правом збирати докази, але в площині міжнародного співробітництва та здійснення міжнародної правової допомоги під час кримінального провадження сторона захисту не зазначена ні як самостійний учасник, ні в комплексі з іншими суб'єктами.

У даному контексті маємо також зазначити, що правовий порядок реаліза-

ції адвокатом своїх повноважень у процесі здійснення захисту, в тому числі під час збирання доказів, визначається чинними законодавчими актами України, до яких належать профільний Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також КПК України. Також цілком зрозуміло, що діяльність адвоката має відбуватися відповідно до вимог Конституції України та чинних міжнародних договорів і угод, які ратифіковані Верховною Радою України.

Так, у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» закріплено визначення поняття «адвокат» і наведено перелік прав та обов'язків адвоката під час здійснення ним адвокатської діяльності. Зокрема, вказаними законодавчими актами визначено, що адвокат під час здійснення адвокатської діяльності має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, необхідні для належного виконання договору про надання правової допомоги [9]. Зокрема, у п. 7 ч. 1 ст. 20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» вказано, що адвокат має право збирати відомості про факти, що можуть бути використані як докази, в установленому законом порядку запитувати, отримувати і вилучати речі, документи, їх копії, ознайомлюватися з ними та опитувати осіб за їх згодою [9].

Відповідно до Основних положень про роль адвокатів, прийнятих VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р., професійні асоціації адвокатів відіграють важливу роль у підтриманні професійних стандартів та етичних норм, захищають своїх членів від переслідувань та необґрунтованих обмежень і посягань, забезпечують юридичну допомогу для всіх, хто має в ній потребу, та кооперуються з урядом та іншими інститутами для досягнення цілей правосуддя і суспільного інтересу.

Основні положення про роль адвокатів сформульовано так, щоб допомагати державам-учасницям у їх завданні сприяти і забезпечувати належну роль адвокатів, яка має поважатися і гарантуватися урядами при розробці національного

законодавства та його застосуванні як адвокатами, так і суддями, прокурорами, членами законодавчої та виконавчої влади і суспільством в цілому; ці принципи мають також застосовуватися до осіб, які здійснюють адвокатські функції без одержання формального статусу адвоката [10].

На підставі зазначеного вважаємо, що для того, щоб адвокат-захисник мав законодавчо визначену можливість повною мірою реалізувати право свого клієнта на збирання доказів на території іноземної держави в результаті здійснення міжнародного співробітництва, потрібно включити (на законодавчому рівні) сторону захисту до кола осіб, які є учасниками міжнародного співробітництва.

З урахуванням норм, закріплених у вищевказаному міжнародному документі, наголошуємо на тому, що для належного забезпечення участі адвоката в процесі міжнародного співробітництва під час розгляду кримінальної справи в першу чергу потрібно внести відповідні зміни до чинного КПК України.

Вважаємо, що необхідно розпочати зі змін понятійної складової. Ми вже наводили перелік правомочностей, що включають у себе обсяг міжнародного співробітництва під час кримінального провадження та визначення поняття «міжнародна правова допомога», які закріплені в чинному кримінальному процесуальному законі України. Так, на нашу думку, доречно доповнити п. 1 ч. 1 ст. 541 КПК України наступною нормою: «міжнародна правова допомога, що надається в рамках міжнародного співробітництва під час кримінального провадження, також проводиться за участю адвокатів (захисників) відповідно до вимог міжнародних договорів та угод та в порядку і на умовах, що визначаються такими документами». Вважаємо, що таке доповнення додасть стороні захисту реальних правових можливостей у здійсненні повноважень захисту, особливо щодо одержання доказів у справі на території іноземної держави. Окрім цього, на особливу увагу в контексті дослідження заслуговує питання, пов'язане з дотри-

манням і захистом прав адвокатів під час здійснення їх професійної діяльності, а також гарантій їхньої діяльності.

У зв'язку з цим 24 січня 2018 р. Парламентська Асамблея Ради Європи затвердила Рекомендацію 2121 (2018) щодо розробки Європейської конвенції про професію адвоката (European Convention on the Profession of Lawyer) [11]. Тобто міжнародна спільнота вживає активних заходів для дотримання та захисту прав адвокатів як у кожній окремо взятій країні, так і на міжнародній арені.

Частиною першою ст. 9 Конституції України встановлено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України [12]. Відповідно до ч. 4 ст. 93 КПК України, одним із самостійних способів збирання доказів є їх одержання на території іноземної держави внаслідок здійснення міжнародного співробітництва під час кримінального провадження [2].

Звертаємо увагу, що міжнародна правова допомога є одним із напрямів міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні. Основною підставою для звернення до запитуваної сторони є нагальна потреба проведення певних процесуальних дій за умови, що такі дії неможливо виконати на території України.

Згідно зі ст. 1 Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 р. Договірні Сторони зобов'язуються надавати одна одній, відповідно до положень цієї Конвенції, якнайширшу взаємну допомогу в кримінальному переслідуванні правопорушень, покарання яких на момент прохання про надання допомоги підпадає під юрисдикцію судових властей запитуючої Сторони. Також у статті зазначено, що Конвенція не застосовується до арешту, виконання вироків або правопорушень, передбачених військовим правом, які не є злочинами відповідно до звичайного кримінального права [13].

З наведеного чітко простежується, що міжнародна правова допомога під час

здійснення кримінального провадження надається договірними сторонами одна одній, у порядку та на умовах, визначених та нормативно закріплених. У міжнародних правовідносинах такими сторонами завжди виступають держави в особі уповноважених органів та посадових осіб. І це цілком правильно.

Як уже згадувалося, законодавець не закріплює за адвокатами-захисниками повноважень, які б прямо вказували на те, що останні також мають право бути учасниками міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Однак, і що також важливо, в чинному кримінальному процесуальному законі України відсутні заборони на участь захисника в міжнародному співробітництві в рамках правового супроводження кримінальних проваджень.

Тобто адвокат-захисник також може виступати як суб'єкт міжнародного співробітництва в кримінальному провадженні, у тому числі й з метою одержання доказів на території іноземної держави. При цьому важливо дотримуватися законодавчо визначених умов міжнародного співробітництва й діяти в рамках своїх повноважень. Профільний закон про адвокатуру та адвокатську діяльність надає адвокатам право на звернення з адвокатськими запитами, а також на збирання відомостей про факти, що можуть бути використані як докази; в установлен-

ному законом порядку запитувати, отримувати й вилучати речі, документи, їх копії, ознайомлюватися з ними та опитувати осіб за їх згодою.

При цьому, якщо в частині закріплення права на звернення з адвокатським запитом чітко визначено коло суб'єктів, до яких адвокат може звернутися із вказаним запитом: до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб) [9], то про звернення із запитом до міжнародних органів та установ нічого не зазначено. З урахуванням зазначеного вважаємо, що доречно було б внести до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відповідні зміни. А саме: доповнити п. 1 ч. 1 ст. 20 після слів «(за згодою таких фізичних осіб)» текстом такого змісту «в Україні та за її межами».

Таким чином, вважаємо, що внесення цих та інших, рекомендованих вище, змін до норм законодавчих актів України дасть змогу розширити та забезпечити правові можливості сторони захисту щодо одержання доказів на території іноземної держави в рамках міжнародного співробітництва. Також це гарантуватиме рівень належності та допустимості доказів під час надання їм оцінки судом.

Список використаної літератури

1. Черноус Ю. М. Міжнародна правова допомога: зміст та питання удосконалення реалізації // Вісник кримінального судочинства. 2015. № 2. С. 96—101.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Буроменський М. В. Міжнародне право: навч. посіб. / за ред. М. В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2006. 336 с.
4. Маланюк А. Г. Проведення у кримінальних справах, пов'язане з міжнародними відносинами, за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Акад. адвокатури України. Київ, 2004. 20 с.
5. Європейська конвенція про взаємну правову допомогу у кримінальних справах 1959 р. з Додатковими протоколами 1978 та 2001 р. до неї. Збірник міжнародних договорів України про правову допомогу у кримінальних справах. Багатосторонні договори. Київ, 2006. С. 112—232.
6. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах: прийнята 22 січ. 1993 р. Протокол до Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах: підпис. 29 берез. 1997 р. Збірник міжнародних договорів про правову допомогу у кримінальних справах. Багатосторонні договори. Київ, 2006. С. 463—499.

7. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/m/4906>.
8. Дуфенюк О. М., Марко С. І. Збирання речових доказів на стадії досудового розслідування: проблеми теорії та практики. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 2. С. 238—241. URL: http://www.pap.in.ua/2_2015/72.pdf.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон № 5076-VI від 5 липня 2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
10. Основні положення про роль адвокатів. Прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835.
11. Рекомендація 2121 (2018) щодо розробки Європейської конвенції про професію адвоката 24.01.2018 р. / Парламентська Асамблея Ради Європи. URL: <http://eur-gazeta.com/publications/practice/inshe/profstandarti-advokaturi-mizhnarodniy-poglyad.html>.
12. Конституція України № 254к/96-ВР від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-в>.
13. Європейська Конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах від 20 квітня 1959 р. / Рада Європи. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_036.

References

1. Chornous Yu. M. International Legal Assistance: Content and Issues of Improving Implementation // Bulletin of criminal proceedings. 2015. № 2. P. 96—101.
2. Criminal Procedure Code of Ukraine of April 13, 2012 No. 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Buomensky M. V. International Law: Teach. tool. / per row MV Buromensky. Kyiv: Yuricom Inter, 2006. 336 p.
4. Malanyuk A. G. Criminal proceedings related to international relations, according to the legislation of Ukraine: author. diss. ... Cand. lawyer. Sciences: 12.00.09 / Acad. Ukraine's legal profession. Kyiv, 2004. 20 p.
5. European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, 1959, with the Additional Protocols 1978 and 2001 thereto. Collection of International Treaties on Legal Aid in Criminal Matters. Multilateral treaties. Kyiv, 2006. P. 112—232.
6. Convention on Legal Assistance and Legal Relations in Civil, Family and Criminal Matters: Adopted 22 January. 1993 Protocol to the Convention on Legal Assistance and Legal Relations in Civil, Family and Criminal Matters: Signature. March 29 1997 Collection of International Treaties on Legal Assistance in Criminal Matters. Multilateral treaties. Kyiv, 2006. P. 463—499.
7. Official website of the Ministry of Justice of Ukraine. URL: <https://minjust.gov.ua/m/4906>.
8. Dufenyuk O. M., Marko SI Collection of material evidence at the stage of pre-trial investigation: problems of theory and practice. Comparative analytical law. 2015. № 2. S. 238—241. URL: http://www.pap.in.ua/2_2015/72.pdf.
9. On Advocacy and Advocacy: Law № 5076-VI of 5 July 2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
10. Basic provisions on the role of lawyers. Adopted by the VIII UN Congress on Crime Prevention in August 1990 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_835.
11. Recommendation 2121 (2018) on the drafting of the European Convention on the Profession of the Lawyer 24.01.2018 / Parliamentary Assembly of the Council of Europe. URL: <http://eur-gazeta.com/publications/practice/inshe/profstandarti-advokaturi-mizhnarodniy-poglyad.html>.
12. The Constitution of Ukraine of June 28, 1996 № 254k / 96-BP. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-с>.
13. European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters of 20 April 1959 / Council of Europe. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_036.

Вигунець І. Н. Получение доказательств на территории иностранного государства в контексте международного сотрудничества в ходе уголовного производства: правовые возможности адвоката-защитника.

В отечественной уголовно-процессуальной практике часто бывают случаи, когда уголовные производства на территории Украины нуждаются в получении доказательств

от определенных органов и учреждений на территории других государств. В связи с этим в статье исследуются полномочия адвоката-защитника по получению доказательств на территории иностранного государства в контексте международного сотрудничества в ходе уголовного производства.

Сформулированы предложения о необходимости внесения дополнений в законодательство Украины в части обеспечения защитников действенной правовой возможностью по получению доказательств на территории иностранного государства в рамках международного сотрудничества, а также о важности и актуальности принятия соответствующих международных правовых документов, которые будут способствовать реализации полномочий стороны защиты при сборе доказательств в контексте международных отношений по расследованию уголовных производств.

Ключевые слова: полномочия адвоката-защитника, получение доказательств на территории иностранного государства, международное сотрудничество во время уголовного производства.

Bihunets I. M. Obtaining evidence on the territory of a foreign state in the context of international cooperation during criminal proceedings: legal opportunities of defendant lawyer.

Modern domestic criminal-procedural practice often «meets» cases where criminal proceedings are instituted in the territory of Ukraine, requiring evidence from certain authorities and institutions in the territory of other states. In this regard, the issues addressed in this article will directly or indirectly address the study of the defense counsel's power to obtain evidence in the territory of a foreign country in the context of international criminal proceedings. This area needs detailed research, because there is a need to detail the legal provisions, develop appropriate forensic recommendations.

The main purpose of this article is based on the scientific and theoretical analysis of certain aspects of the normative and practical exercise by defense lawyers of their powers to obtain evidence in the territory of a foreign country in the context of international cooperation during criminal proceedings. The article also analyzes some legal norms of domestic legislation and international treaties and agreements, which regulate the exercise of defense powers by lawyers, including in the context of international cooperation in criminal proceedings. In addition, the article presents the authors' own arguments and suggestions about the need to amend certain norms of the current legislative acts of Ukraine, in terms of providing the defenders with an effective legal opportunity to obtain evidence in the territory of a foreign country, during international cooperation, and the importance and relevance of the adoption of relevant international legal documents that will facilitate the exercise of the authority of the defense party to gather evidence in the context of international crime investigations lnyh proceedings.

Key words: powers of a defense attorney, obtaining evidence in the territory of a foreign state, international cooperation during criminal proceedings.